

RIIHIMÄEN KAUPUNGIN OMISTAJAPOLITIIKKA

Riihimäen kaupunki

Konserni- ja hallintopalvelut

Eteläinen Asemakatu 2

11130 Riihimäki

Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 16.4.2018

Korvaa valtuuston 13.11.2006 hyväksymän Riihimäen kaupungin omistajapolitiittiset linjaukset

SISÄLLYSLUETTELO

1. Omistajaohjauksen tavoite ja tarkoitus.....	3
2. Kuntakonserni.....	3
2.1. Riihimäen kaupunkikonserni.....	3
3. Konsernijohto ja sen tehtävät	4
4. Omistajapolitiikan tavoitteet.....	4
4.1. Riihimäen kaupungin omistamisen periaatteet.....	4
4.1.1. Omaisuuden hankinta.....	4
4.1.2. Kaupunkikonsernin toiminnan organisointitavat.....	4
4.1.3. Omaisuuden käytön arviointi ja omaisuudesta luopuminen.....	5
4.2. Riihimäen kaupungin omaisuuserät ja niiden omistajapoliittiset linjaukset.....	5
4.2.1. Kaupungin suoraan omistama kiinteä ja irtain omaisuus	5
4.2.2. Kaupunkikonsernin toimintaa koskevat yleiset omistajapoliittiset periaatteet.....	7
4.2.3. Periaatteet tytäryhteisöille.....	7
4.2.4. Strategiset omistukset.....	8
5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	9
6. Vastuu omistajapolitiikan toteuttamisesta.....	9
LIITTEET:	10
Liite 1: Riihimäki konserni 31.12.2017	10
Liite 2 Konserniohje (<i>erillisenä liitteenä</i>).....	11
Liite 3 Hyvä hallinto ja johtaminen ohje (<i>erillisenä liitteenä</i>)	11

1. Omistajaohjauksen tavoite ja tarkoitus

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kuntastrategiasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Omistajaohjaus tarkoittaa Kuntalain 46 §:n mukaan toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan.

Riihimäen kaupungin omistajaohjauksen tavoitteena on kehittää kaupunkikonsernista kokonaistaloudellinen, toiminnallinen ja hallittava strategian mukainen kokonaisuus.

Omistajaohjauksen tarkoitus on liittää konserniin kuuluvat yhteisöt osaksi kaupungin strategista johtamista ja varmistaa, että valtuuston asettamat tavoitteet toteutuvat.

Omistajapolitiikka sisältää periaatteet, joilla johdetaan, ohjataan ja valvotaan konsernia. Omistajapolitiikka sisältää linjaukset siitä, missä kaupungin on perusteltua olla omistajana ja sijoittajana ja edelleen kuka omaisuuden arvosta ja käytöstä vastaa ja miten seuranta ja valvonta on järjestetty. Linjauksissa määritellään kaupungin pääoman ja eri omaisuuserien omistamiseen, hankintaan, luopumiseen ja käyttöön liittyvän päätöksenteon periaatteet.

Kaupungin edunvalvonnan lähtökohtana on, että kaupungin edustajat kaikissa yhteisöissä noudattavat valtuuston hyväksymiä strategisia, toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita sekä kaupunginhallituksen ja muiden kaupungin toimielinten ja viranhaltijoiden antamia menettelyohjeita.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy omistajapolitiikan ja kaupunginhallitus päättää strategian mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan soveltamisesta ja kaupungin edunvalvonnasta.

2. Kuntakonserni

Kuntalain 6 §:n mukaan kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnan on kirjapitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Kunnan määräysvallassa olevat säätiöt kuuluvat myös konserniin. Käsitteet konserni, määräysvalta sekä tytär- ja osakkuusyritys on määritelty kirjanpitolaissa.

2.1. Riihimäen kaupunkikonserni

Riihimäen kaupunkikonserni muodostuu seuraavasti:

1. Kaupungin muodostavat kaupunki eli emo ja sen liikelaitos. Liikelaitos (Riihimäen Vesi) on osa Riihimäen kaupunkiorganisaatiota. Se ei muodosta erillistä oikeushenkilöä, vaikka sillä on oma tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma. Tässä ohjeistuksessa kaupungilla tarkoitetaan kaupunkia ja sen liikelaitoksia.
2. Tytäryhteisöjä ovat sellaiset osakeyhtiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt sekä säätiöt, joissa kaupungilla on yksin tai toisen tytäryhteisön kanssa määräysvalta.
3. Osakkuusyhteisöjä ovat sellaiset yhteisöt, jotka eivät kuulu tytäryhteisönä konserniin, mutta joissa kaupungilla on merkittävän omistusosuuden lisäksi huomattava vaikutusvalta.
4. Muita yhteisöjä ovat kuntayhtymät ja sellaiset osakeyhtiöt ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla ei ole määräysvaltaa, mutta joiden osakas tai jäsen kaupunki on.
5. Alakonsernilla tarkoitetaan sitä, että tytäryhteisö on emona osana laajempaa konsernia eli kaupungin tytäryhtiöitä tytäryhtiöineen. Näitä ovat Riihimäen Tilat ja Kehitys Oy ja Riihimäen Kotikulma Oy tytäryhtiöineen.

Riihimäkkikonserni 31.12.2017 on liitteenä 1.

3. Konsernijohto ja sen tehtävät

Kuntalain 48 §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan johtamisesta.

Riihimäen kaupunkikonsernin konsernijohtoon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Konsernijohdon tehtäviä ja toimivallanjakoa sekä sopimusten hallintaa on linjattu hallintosäännön 7. luvussa.

Kaupunkikonsernia koskevat määritelmät ja ohjeet sisältyvät tämän asiakirjan liitteenä olevaan Riihimäen kaupungin konserniohjeeseen.

4. Omistajapolitiikan tavoitteet

Kaupungin omistajapolitiikan keskeisenä tavoitteena on kaupungin strategisten valintojen edistäminen ja talouden vakauden varmistaminen. Tavoitteena on myös edistää tehokasta palvelutuotantoa ja tilaverkon tehokasta käyttöä.

4.1. Riihimäen kaupungin omistamisen periaatteet

4.1.1. Omaisuuden hankinta

Omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä, vaan se on väline palvelujen tuottamiseksi ja järjestämiseksi. Omistaminen on keino ohjata ja toteuttaa kaupungin elinkeino- ja maapolitiikkaa. Omistaminen voi olla luonteeltaan strategista siten, että se kohdistuu omaisuuslajeihin tai kohteisiin, joista saadaan taloudellista tai toiminnallista tuottoa pitkällä aikavälillä.

Kaupunki hankkii suoraan omistukseensa tai tytäryhteisöjen omistukseen vain sellaista omaisuutta, joka on pitkällä aikavälillä tarpeen palvelutoiminnan turvaamiseksi tai joka on muuten taloudellisesti perusteltua.

Kaupunki hankkii tarvitsemansa tuotantovälineet mahdollisimman taloudellisesti. Omaisuutta hankittaessa selvitetään aina eri vaihtoehtojen hinta-laatusuhteet sekä mahdollisuudet hankkia tarvittava omaisuus kaupungin käyttöön vaihtoehtoisilla tavoilla, esim. tilanhakkeissa vuokraamalla tai elinkaarimallilla.

4.1.2. Kaupunkikonsernin toiminnan organisointitavat

Osakeyhtiömuotoista toimintatapaa käytetään tarkoituksenmukaisuus- ja taloudellisuus-harkinnan perusteella silloin, kun toiminta voidaan toteuttaa kaupungin hallinnollisen organisaation ulkopuolella tai kun toimintaan osallistuu kaupungin lisäksi ulkopuolisia tahoja.

Kuntayhtymämuotoista palvelujen tuottamistapaa käytetään vain silloin, kun muiden vaihtoehtoisten toimintamuotojen käyttö ei ole tarkoituksenmukaista.

Kunnallista liikelaitosmallia käytetään pääasiassa silloin, kun yksikkö myy tuotteitaan tai palveluja ulkopuolisille ja rahoittaa itse kaikki toiminnastaan aiheutuvat kustannukset investoinnit mukaan lukien. Tämän lisäksi liikelaitos maksaa omistajalle kohtuullista tuottoa.

Kaupunki ei perusta liiketoiminnan harjoittamista varten säätiöitä. Säätiöiden hallintoon kaupunki osallistuu vain silloin, kun säätiöllä on taloudellista merkitystä ja vastuita kaupungille tai kaupunkilaisten kannalta tärkeä toiminnallinen tehtävä hoidettavanaan.

Yhdistyksissä kaupunki voi olla jäsenenä vain poikkeustapauksissa silloin, kun jäsenyydestä on hyötyä kaupungin palvelutuotannolle esim. kaupungin edunvalvonnan kannalta.

4.1.3. Omaisuuden käytön arviointi ja omaisuudesta luopuminen

Kaupungin omaisuutta ja sen tarkoituksenmukaisuutta tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena riippumatta siitä, omistaako kaupunki omaisuuden suoraan tai kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tai kuntayhtymien kautta. Tarkastelun lähtökohtana on kuntalaisen näkökulma.

Kaupunki arvioi omistamansa käyttöomaisuuden käyttöä systemaattisesti. Jos omasta käyttöomaisuudesta aiheutuvat kustannukset ovat pitkällä aikavälillä vastaavien tuotantovälineiden vuokrauskustannuksia korkeammat, omistuksesta luopumista harkitaan. Ennen luopumista varmistetaan tuotantovälineiden saatavuus ja palvelutoiminnan turvaaminen kaupunkilaisille.

Riihimäen kaupunki noudattaa omistuksesta luopumisessa seuraavia periaatteita:

- Omistus ei palvele kaupungin strategisia tavoitteita tai kaupungin perustehtävää eli palvelujen järjestämistä kuntalaisille.
- Omaisuudesta luopuminen vähentää kaupungille tuotantovälineistä aiheutuvia kustannuksia, vapauttaa pääomia, järkeistää toimintaa tai omistuksesta luopumiselle on muu perusteltu syy.
- Omistamisesta luopuminen tapahtuu markkinaehtoisesti ja markkinahinnoin ottaen huomioon omaisuuteen liittyvät lainsäädännölliset ehdot ja rajoitukset.
- Luopumista suunniteltaessa otetaan huomioon investointiin saadut valtionavut, Aran avustukset/korkotukilainat ja niistä mahdollisesti aiheutuvat rajoitteet. Lisäksi selvitetään verotukselliset, kirjanpidolliset ja oikeudelliset vaikutukset sekä selvitetään henkilöstön asemaan vaikuttavat seikat ja toimitaan niissä YT-lain mukaisella tavalla.

4.2. Riihimäen kaupungin omaisuuserät ja niiden omistajapoliittiset linjaukset

4.2.1. Kaupungin suoraan omistama kiinteä ja irtain omaisuus

Kaupungin suoraan omistamaa kiinteää ja irtainta omaisuutta ovat sekä kaupungin että sen liikelaitosten omaisuus.

Riihimäen kaupungin suorassa omistuksessa pidetään tai suoraan omistukseen hankitaan pääsääntöisesti omaisuus, jota ei voida tai jota ei tulla myymään, vaan joka säilyy suurella todennäköisyydellä kaupungin omistuksessa joko taloudellisen ja teknisen käyttöikänsä (esim. katualueet, puistot ja vastaavat).

Kaupungin palveluverkon kannalta merkittävä kiinteä ja irtain omaisuus hankitaan ja pidetään kaupungin suorassa omistuksessa, mikäli suora omistus on kokonaistaloudellisesti edullisen tapa asian hoitamiseksi.

Maapolitiikka

Maaomistaminen on strategista omistamista. Maaomaisuudella mahdollistetaan asumisen ja elinkeinoelämän sijoittuminen kaupunkiin.

Kaupunki pyrkii hankkimaan itselleen strategisesti tärkeitä maa-alueita. Maapolitiikan keskeiset linjaukset on määritelty maapolitiikka -asiakirjassa.

Kiinteistöt

Kaupunki omistaa myös jatkossa rakennukset niillä toimialoilla, joilla on selkeä vastuu palvelujen järjestämisestä eikä kaupunki voi ottaa riskiä palvelutoiminnan keskeytymisestä. Muiden rakennusten kohdalla arvioidaan tapauskohtaisesti omistamisen ja vaihtoehtoisen toiminnan järjestämisen välillä. Rakennusten käytön tehokkuutta nostetaan monipuolistamalla tilojen käyttöä ja keskittämällä palveluja samoihin tiloihin. Kaupungin toimitilojen ohjelma on kiinteistöjen omistamista ja kehittämistä ohjaava asiakirja.

Uusien toimitilatarpeiden esiin tullessa selvitetään aina mahdollisuudet hyödyntää jo olemassa olevia kaupungin kuin myös koko kaupunkikonsernin omistamia toimitiloja.

Kaupunkikehityksen toimialue vastaa kaupungin kiinteistöjen hallinnoinnista ja hoidosta. Kaupunkikehityksen toimialueeseen kuuluva tilakeskuksen vastuualue huolehtii kaupungin talonrakennuskohteiden suunnittelusta, rakentamisesta, vakuutuksista sekä kaupungin tarvitsemien tilojen vuokraamisesta, kiinteistöjen ylläpidosta sekä tilojen edelleen vuokraamisesta käyttäjähallintokunnille määrittelemällä kullekin rakennukselle sisäisen vuokran.

Osa kaupungin omaisuudesta hallitaan sillä palvelualueella, tai toimintakokonaisuudessa, jonka tehtävälleen omaisuus keskeisesti kuuluu. Tällaista omaisuutta ovat mm. Riihimäen Veden hallitsema vedenjakeluverkko ja viemäriverkko sekä toimialueiden hallitsema, kunkin tehtävälleen keskeisesti liittyvä irtain omaisuus.

Liikelaitokset

Kaupunki noudattaa liikelaitosten kohdalla seuraavia periaatteita:

- Liikelaitoksella on ulkoisia ja sisäisiä myyntituloja, joihin se voi itse vaikuttaa
- Myyntitulot kattavat toiminnan kustannukset ja pitkällä aikavälillä myös investoinnit
- Kaupunki saa sijoittamalleen pääomalle käyvän tuoton
- Liikelaitoksen kassanhallinta hoidetaan osana kaupungin kassanhallintaa
- Liikelaitoksella on oma johtokunta, joka vastaa laitoksen toiminnasta ja taloudesta
- Liikelaitoksella ei ole itsenäistä lainanotto-oikeutta eikä se saa pantata omaisuuttaan

Kaupunginvaltuusto ohjaa liikelaitoksen (Riihimäen Vesi) toimintaa asettamalla sille vuosittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vesilaitoksen edellytetään tekevän saneeraussuunnitelmia siten, että niissä voidaan löytää synergiaetuja mm. katujen saneerauksen kanssa.

4.2.2. Kaupunkikonsernin toimintaa koskevat yleiset omistajapoliittiset periaatteet

- Kaupunki osallistuu rahoitusvastuun kantamiseen omistuksensa suhteessa.
 - Kaupunki rajaa taloudellisen vastuunsa omistussuhteensa eikä rahoita toimintaa muiden omistajien puolesta.
- Samankaltaista toimintaa ei harjoiteta useissa kaupungin konserniyhteisöissä.
- Omien yhtiöiden välille ei rakenneta keskinäisiä omistussuhteita.
 - Konsernirakenteen läpinäkyvyyden ja yhtenäisen omistajaohjauksen kannalta ei ole perusteltua muodostaa yhtiöiden välille rakenteita, joissa useat eri konserniyhtiöt omistavat yhdessä kolmannen yhtiön tai sen osia. Ei myöskään ole tarkoituksenmukaista, että kaupunki omistaa yhtiötä sekä suoraan että omistamansa toisen yhtiön kautta.
- Kaupunki ei pääsääntöisesti myönnä lainaa omistamilleen yhtiöille, poikkeustapauksissa myöntämille lainoilleen kaupunki edellyttää vakuuden.
- Kaupunki voi myöntää yhtiön lainarahoitukseen omavelkaisen takauksen ja **tai** avustaa rahoituksen järjestämisessä.
- Kaupunki rajoittaa takaukset omien yhtiöidensä tai kunnallisten yhteenliittymien suuriin yksittäisiin investointikohteisiin sekä toimintaan, joka korvaa tai täydentää kaupungin omaa palvelutoimintaa
- Kaupunki selvittää ennen yhtiön perustamista tai siihen osakkaaksi ryhtymistä yhtiön liiketaloudelliset toimintaedellytykset sekä sopimuskumppaneiden taloudelliset ja toiminnalliset taustat.
- Kaupunki on valmis luopumaan yhtiön omistuksesta, kun yhtiön toiminta ei liity kunnan perustehtävän hoitamiseen tai palvelu strategisia tavoitteita tai yhtiö toimii kilpailutilanteessa markkinoilla ja luopumisesta on mahdollista saada hyvä tuotto.
- Kaupunki voi olla osaomistajana vähemmistöosuudella osakeyhtiömuotoon perustetussa toiminnassa seuraavista syistä:
 1. Kaupunki haluaa käynnistää/olla mukana yhteistyössä muiden omistajien kanssa jossakin sellaisessa toiminnassa, jolla katsotaan olevan positiivinen vaikutus kaupungin kehitykseen esim. palvelutuotannon tai elinkeinopolitiikan osalta ja toiminta kytkeytyy myös kaupungin strategiaan.
 2. Kaupunki haluaa vauhdittaa jonkin sellaisen 1)-kohdassa mainitun toiminnan syntymistä, mitä tänne ei mahdollisesti muuten syntyisi, tai ei ainakaan niin nopeasti
 3. Kaupunki haluaa edesauttaa omalla osuudellaan uuden innovaation käyttöönottoa seudulla.
 4. Osakkuusyhtiön kautta saavutetaan synergiaetuja kaupungin järjestämisvastuulla olevan toiminnan hallinnon, seurannan ja kustannusvastaavuuden kannalta.
 5. Osakkuusyhtiön kautta on mahdollista saada ulkopuolista rahoitusta 1)-kohdassa mainitun toiminnan syntymiseen.
 6. Nykyisten omistusten tuottoja suunnataan edellä kohdissa 1 – 3 määriteltyihin tarkoituksiin kaupungin strategisten päämäärien toteuttamiseksi (Kehittämisrahasto).

4.2.3. Periaatteet tytäryhteisöille

- Yhtiölle tai perustettavalle yhtiölle asetetaan selkeät ja mitattavat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet
 - Toiminnassa korostetaan yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan osakeyhtiölain mukaista vastuuta taloudellisista ja toiminnallisista tuloksista

- Kaupunkikonsernin kokonaisuus otetaan huomioon omistamiseen liittyvissä päätöksissä.
 - Kaupunkikonsernia tarkastellaan kokonaisuutena, jossa konsernin yksittäisen yhtiön omistamiseen, omistuksesta luopumiseen tai kaupungin yksikön yhtiöittämiseen liittyvät päätökset eivät saa johtaa koko konsernin talouden tai toiminnan kannalta negatiiviseen lopputulokseen.
- Kaupunki sijoittaa uutta pääomaa yhtiöihin vain liiketoiminnan kehittämiseen tai laajentamiseen
 - Kaupunki ei pääomita pitkällä aikavälillä kannattamatonta liiketoimintaa ja pääomittaminen vaatii aina perusteelliset selvitykset ja taustalaskelmat
- Kaupunki edellyttää omistamiensa yhtiöiden toimivan tehokkaasti
 - Kaupungin yhtiöissä toiminnan tulosta ja kannattavuutta verrataan toimialan yhtiöiden vastaaviin lukuihin
- Yritystoimintaa tulee harjoittaa osana kaupunkikonsernia siten, että turvataan tasapuoliset kilpailuedellytykset eli kilpailun neutraalisuus julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan välillä.
 - Yritystoiminnan harjoittamisessa ja tavaroiden ja palveluiden hinnoittelussa tulee huomioida kuntalain, kilpailulain ja Euroopan Unionin kilpailusääntöjen rajoitukset.
 - Lähtökohta on, että inhouse -aseman hankinta määrittää omistajuutta vain perustellusta syystä. Kaupunki on omistajana sellaisissa yhtiöissä, joista on tai voi tulevaisuudessa olla perusteltua tehdä in-house hankintoja mm. volyymietujen saavuttamiseksi.
- Kaupungin erityistehtävää hoitavien yhtiöiden tulee säilyä kaupungin yksinomistuksessa tai määräysvallassa.
 - Omistuspohjan laajentaminen tulee kysymykseen, kun erityistehtävän merkitys on vähenemässä tai erityistehtävän voidaan arvioida tehostuvan muiden omistajien mukaantulon tai omistusosuuden kasvun myötä.
- Konsernin omistajaohjaus perustuu avoimuuteen ja vuorovaikutukseen.
 - Tämä koskee muun muassa julkisuusperiaatteiden noudattamista yhteisöjen ja kaupungin emon tilinpäätöksessä esitettävien asioiden osalta sekä jatkuvaa vuorovaikutusta ja keskustelua emon ja yhteisön välillä erikseen määriteltyjen merkittävien omistajan ennakkonäkemyistä vaativien linjausten osalta.
 - Konserniyhteisöjen tulee huolehtia säännöllisestä ja määritellystä vuorovaikutuksesta myös muiden omistajien kanssa, jotta kaikkien osakkaiden tasavertainen ja yhdenmukainen asema toteutuu.
- Kaupunki on vastuullinen ja eettinen omistaja
 - Riihimäen kaupunki on omistajana sitoutunut yhtiöidensä kautta harjoittamaan vastuullista ja kestävästä kehitystä tukevaa liiketoimintaa.
 - Henkilöstöetuuksien sekä kannusteiden ja palkkioiden konserniyhteisöissä tulee olla kohtuullisia ja tavanomaisia.
 - Yhteisöjen tulee huolehtia asianmukaisesti henkilöstön asemasta yhteisön hallinnossa ja varmistaa oikea aikainen ja riittävä tiedotus henkilöstölle.

4.2.4. Strategiset omistukset

Riihimäen Kaukolämpö Oy, Riihimäen Tilat ja Kehitys Oy sekä Riihimäen Kotikulma Oy kuuluvat kaupungin keskeisiin strategisiin omistuksiin.

Riihimäen tilat ja Kehitys Oy:n roolia elinkeinopolitiikassa vahvistetaan. Tavoitteena on tuottaa yritysasiakkaille palveluita yhtiön kautta yhden luukun periaatteella. Yhtiön kanssa

rakennetaan toimintamalli kaupungin markkinoinnin ja viestinnän edistämiseksi. Yhtiön toimintaa koskevia linjauksia on sisällytetty elinkeinopolitiikkaa koskevaan asiakirjaan.

Kaupunki harjoittaa Riihimäen Kotikulma Oy:n kautta vuokra-asuntotoimintaa, jolla täydennetään kasvanutta yksityistä vuokra-asuntotarjontaa. Lähivuosien tavoitteena on vähentää asuntojen omistuksen määrää ja käynnistää myös uudistuotantoa.

Riihimäen Kaukolämpö Oy:n tulee optimoida kaukolämpöenergian hinta ja osinkotuotto siten, että energian hinta on kilpailukykyinen ja houkutteleva. Riihimäen Kaukolämpöyhtiön omistuksen osalta tehdään lisäksi arviointia osinkotason ja markkina-arvon parhaaksi optimoimiseksi omistuksen kannalta. Mikäli energiamarkkinassa kaupungin omistuksen arvossa tapahtuu merkittäviä muutoksia, voidaan yhtiön omistusta osittain tai kokonaan arvioida uudelleen.

Keskeisten tytäryhteisöjen toimintalinjaukset sekä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet määritellään vuosittain tarkemmin toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista. Riihimäen kaupunkia koskevat vaatimukset ja riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämiselle ovat kaupunginvaltuuston 3.3.2014 § 15 hyväksymässä Riihimäen kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -asiakirjassa.

Sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla tarkoitetaan kaupunkikonsernin tehtävien, toimivallan ja vastuiden määrittelyä sekä ohjaus ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyitä. Niiden avulla kaupunkikonsernin toimielinten ja tilivelvollisen johdon sekä tytäryhteisöjen hallitusten tulee saada kohtuullinen varmuus

- lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattamisesta
- resurssien ja omaisuuden turvaamisesta
- toiminnan tuloksellisuudesta ja taloudellisesta kestävydestä sekä
- toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuudesta ja tietojen luotettavuudesta

Kaupunkikonsernin tytäryhteisöissä kunkin yhteisön hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhteisön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta lainsäädännön ja konserniohjeen mukaisesti.

Konsernijohto vastaa kaupunkikonsernin ohjauksesta sekä tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuuden ja tuloksellisuuden valvonnasta.

6. Vastuu omistajapolitiikan toteuttamisesta

Kaupungin omistajapolitiikkaa ohjaa ja sen perusteista päättää kaupunginvaltuusto. Toimielinten ja henkilöstön vastuut ja tehtävät omistajapolitiikan toteutuksessa määritellään tarkemmin konserniohjeessa.

LIITTEET:**Liite 1: Riihimäki konserni 31.12.2017****Riihimäki konserni ja alakonsernit 2017 (määräysvalta)****Tytäryhteisöt**

I

Osakeyhtiöt

Riihimäen Tilat ja Kehitys Oy konserni 100 %:

* Riihimäen Messut Oy 100 %

* Oy Expomade-Kiinteistöt Ab 100 %

Riihimäen Kotikulma Oy konserni 100 %:

* Kotikulman Kiinteistöpalvelut Oy 100 %

Riihimäen Teatteri Oy 100 %

Riihimäen Kaukolämpö Oy 90 %*

RHL-Data Oy 56,43 %

Kiinteistöosakeyhtiöt

Kiinteistö Oy Riihimäen Yritystalo 100 %

Kiinteistö Oy Riihimäen Paloasema 100 %

Kiinteistö Oy Riihimäen Jäähalli 100 %

Kiinteistö Oy Riihimäen Kalevanrinne 100 %

Kiinteistö Oy Riihimäen Teatterihotelli 88,12 %

Kiinteistö Oy Paimenpolku 2 51 %

Osakkuusyhteisöt

I

Osakeyhtiöt

Hyria koulutus Oy 25,12 %

Ilves-halli Oy 24,88 %

Kuntayhtymät

I

Riihimäen seudun terveyskeskuksen ky 64,26 %

Hämeen maakuntaliitto ky 16,94 %

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ky 16,18 %

Eteva ky 0,94 %

Liite 2 Konserniohje *(erillisenä liitteenä)*

Kaupunginvaltuusto käsittelee 16.4.2018 kokouksessa.

Liite 3 Hyvä hallinto ja johtaminen ohje *(erillisenä liitteenä)*

Kaupunginhallituksen päätös 4.12.2017 § 504 mukaan

